

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges, på baggrund af anbefalinger fra EMRIP, at foretage en datamæssig registrering af den oprindelige befolkning i Grønland "Inuit".

(Formanden for Naalakkersuisut)

Svarnotat

(Formanden for Naalakkersuisut)

1. behandling

Jeg vil indledningsvis takke medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq, for forslaget.

Pele Broberg begrundet sit forslag med nødvendigheden af at reagere på baggrund af FN's og andre internationale menneskerettighedsorganisationers påpegning om Grønlands mangel på påkrævede handlinger.

I samtlige lande sker der borgerregistrering, men denne registrering sker i overensstemmelse med landets regler og med udgangspunkt i landets internationale stilling. Naalakkersuisut vil ikke acceptere at man forskelsbehandler borgere på baggrund af køn, etnicitet og trosretning. Naalakkersuisut beskytter det at Grønland skal styres og repræsenteres af sine borgere i demokratiets ånd. Vi har love som giver borgerne rettigheder og pligter. Nogle af disse rettigheder er knyttet til tilhørsforholdet til Grønland, og oftest er det med baggrund i at man har boet i Grønland i et antal år.

Men når det er sagt, så skal alle der bor i Grønland nyde beskyttelse, og hvordan man i fremtiden kommer til at registrere befolkningen skal fastsættes under drøftelsen og vedtagelsen af en grundlov. Hvem der skal have borgerskab, hvordan man opnår borgerskab, og hvilke rettigheder borgerskabsløse skal nyde er noget som skal drøftes blandt, og besluttet af, borgerne.

Forslagsstilleren henviser til en anbefaling fra EMRIP. Rapporten som de Forenede Nationer offentliggjorde 30. maj 2023, henviser til indsamling og opdeling af data. Det der henvises til omhandler disaggregering af data om oprindelige folk. Hensigten er at sikre oprindelige folks ret til at kontrollere data om deres folk, landområder og ressourcer.

Forslagsstilleren nævner, at ICC's forperson har understreget nødvendigheden af datamæssig optegnelse af det oprindelige folk "Inuit". I et høringssvar om forslaget blev det fra ICC International præciseret, at hverken ICC Kalaallit Nunaat eller ICC International har udtalt sig om et "Inuit register"... De har dog tidligere udtalt sig om retten til data, hvor det handlede om at Inuit bør have ubegrænsede rettigheder til disse data.

Den dataindsamling som anbefales af FN's oprindelige folks mekanismer, som f.eks. EMRIP, skal ses i sammenhæng med oprindelige folks rettigheder, og med hensyn til ved disaggregation at få indblik i eventuelle uligheder i nydelsen af menneskerettighederne med henblik på, at arbejde med tiltag for at rette op på uligheder og for at genere ny viden. Anbefalingen vedrørende disaggregation, handler derfor ikke om optegnelse af "Inuit".

Naalakkersuisut mener, hvordan og hvorledes der skal foretages registrering af befolkningen bør indgå i arbejdet med, og diskussionen af, en grønlandsk grundlov, hvorefter der skal registreres i overensstemmelse med Grønlands Grundlov, som godkendt af borgerne.

Vi har her i landet vores egne højere læreanstalter og arkiver. Disse steder sker der indsamling af oplysninger om vores land og dets historie på vores egne præmisser, som bidrager til at danne grundlaget for samfundets selvstyre. Oplysninger om vores historie, land og brug af ressourcer samt vores levevis bliver indsamlet, og de kan frit benyttes. Derfor opfyldes anbefaling i de Forenede Nationers rapport om indsamling af oplysninger allerede, og disse indsamlede data benyttes allerede i forbindelse med driften af samfundet.

På den baggrund indstiller Naalakkersuisut, at beslutningsforslaget forkastes.